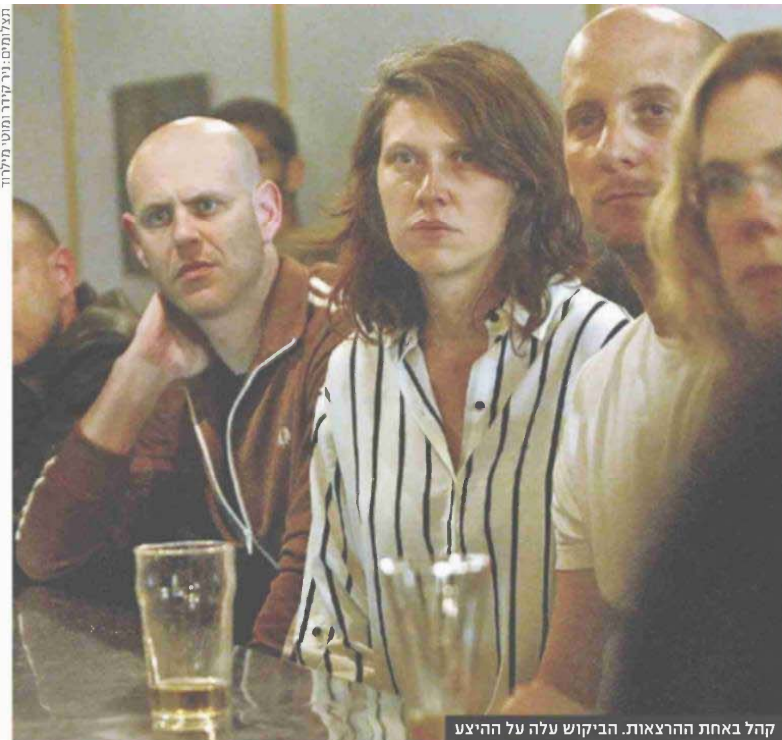

26.28x32.4	32	עמוד 2	הארץ - 'י'י'י' VARKH'R	17/07/2011	26939671-3
מנון ויצון - 12033					

קהל באחת מהרצאות. הביקוש עלה על ההיצע

פרופ' עילם גרוס. המרוץ אחר החליקיק האלוהי

קהל בהרצאה של ארז גרטי. תעלומת העשים הכהים

שניהם אפשר לשים על הבמה וליצור התלהבות אצל הקהל. זה שינוי תרבותי שאנחנו צריכים לעשות לאורך ולרוחב. צריך להעביר לחברה שמפוקסת במה שקורה היום ובטווחי זמן קצרים את העבודה שעושים המרענים עבור החברה לטווח הארוך. אתה יכול להגיד שזה לא בסדר שכולם מתעניינים רק ב'אח הגדול' ו'בכוכב נולד', אבל אם אתה לא עושה שום דבר כדי לשנות את זה ולא מציע לאנשים תחליף, אנשים לא יבואו אליך. העובדה היא שיש קהל לנושאים האלה."

תוהו ובוהו ובירה / יעל פטר ועוזי גרסטמן

את ההרצאה שלו פותח פרופ' גרוס בביצוע שיר פרי עטו, שהדיסטורשנים בו לא היו מביישים אף להקת רוק פרוגרסיבי. הקהל שואג, כאילו זו הופעה של כוכב רוק. "אחרי שהאנדרופינים עלו קצת, אפשר להתחיל"

ואפילו נהגו. לדברי הברמנים, זה היה אחד הערבים העמוסים ביותר בפאב, אבל "לא היו הרבה הומנות במהלך ההרצאה עצמה", ככל הנראה כי כולם היו "עסוקים בלנסות להביין את החומר המורכב".

רוני, בן 29 מתל אביב, מסביר: "ההרצאות האלה הן דבר מעולה. כיף לקבל ערך מוסף ליד הכוס של הביר 'רה'. מאור, בן 33 מכפר א"ד, מצטרף למהמאות ויש לו הצעת ייעול: "אני חובב פסיקה, אבל לא למדתי את זה ממש. היה ממש מעניין, רק חבל שלא עשו זאת כך שאפשר היה ללכת לכמה הרצאות באותו ערב" (כל ההרצאות החלו באותה השעה, י"פ וע"ג).

את הראיון עמו קוטע גרוס כדי להספיק לנוח כמה שעות לפני טיסתו לונ'ווא, שווייץ - שם ממוקם מאיץ החלקיקים הגדול LHC, המבנה הג'י דול ביותר שיצר אי פעם האדם - טבעת מעגלית באורך 42 ק"מ מתחת לאדמת שווייץ וצרפת, שם ישחזרו את תנאי היקום בדגם המפץ הגדול. עלות הפרויקט מוערכת ב-5 מיליארד יורו, ומשתתפים בו אלפי מדענים מרחבי העולם.

החיה ציפיה שהמרצה יספק סחורה, אומר לנו גרוס בתום ההרצאה. "הערבתי כבר יותר ממאה הרצאות על מדע פופולרי אלפי אנשים, אבל הפעם נלחצתי ואפילו היה לי הבלקאאוס הראשון בחיי", הוא מוסיף. "הקהל היה נפלא, מתעניין ואוהב, אך היה קשה להס"

"העברתי כבר יותר ממאה הרצאות על מדע פופולרי אלפי אנשים, אבל הפעם נלחצתי ואפילו היה לי הבלקאאוס הראשון בחיי"

ביר את החומר, הרוב הדומם ששוק לא מספק משוב, וחלק מהם כנראה איברתי בדרך. לכן מסקנתי היא לפשט עוד יותר את החומר".
ואולם המבלים, כך נראה, קיבלו את מבוקשם

שיושבות על הבר ("כי לא היו שום מקומות ישיבה אחרים") צורחות כאילו זו הופעה של כוכב רוק. בטח כולם כאן סטודנטים שלו שבאו לעשות קצת רחמי קול ולראות את המרצה משתכר, אני חושבת לעצמי. ואולם משיחה עם הנוכחים עולה תמונה שונה: רובם ככלל לא קשורים לעולם המדע, אלא אנשים שראו את הפרסומים ובאו לטעום משהו קצת שונה.

"אחרי שהאנדרופינים קצת עלו, אפשר להתחיל", אומר גרוס. "בראשית היה העולם תוהו ובוהו וחושך על פני תהום. ואו לפני 14 מיליארד שנה היה המפץ הגדול, ונבראו הקווארקים, ומהם נבראו האטומים". בהמשך מספר גרוס על החלקיק האלוהי, הבוהו היגס, "בלעדי החלקיק הזה, העולם היה נשאר תוהו של אנ" רגיה טהורה. הרבר שכרא את החומר, ובין היתר גם אונגנו, זה אותו החלקיק קטנטן שאותו אנו בכלל לא יכולים לראות, או לחוש בקיומו", הוא אומר. משם המי שרץ גרוס, והקהל בעקבותיו, אל ימינו אנו ואל מאיץ החלקיקים בשווייץ.

"האתגר היה אריז כי היה צפוף, דחוס ולא נוה,

המרצה: פרופ' עילם גרוס
הנושא: המרוץ אחר החליקיק האלוהי - במאמצות המכוונה הגדולה ביותר שנבנתה מעולם
המקום: רדיו EPGB, שד"ל 7

תור ארוך השתרך מול הכניסה למועדון הרדיו EPGB עשר דקות לפני תחילת ההרצאה. לפי כמות האנשים אפשר היה לחשוב שזהו ערב טיפוסי במועדון תליאביבי טיפוסי, אבל הלילה הזה שונה מכל הלילות. את מוקמו של הדיגיטי תופס פרופ' עילם גרוס ממוכנן ויצמן, ובמקום מוסיקת רקע בסגנון אינדי והאופ, באי הפאב הגיעו כדי לשמוע הרצאה בנושא חלקיקים אלמנטריים. הדבר היחיד שלא נשתנה מכל הלילות הוא כמות האלכוהול הזורמת בעורקים. פרופ' גרוס מפתיע ופותח את האירוע בביצוע שיר פרי עטו, שהדיסטורשנים בו לא היו מביישים אף להקת רוק פרוגרסיבי. הקהל שואג, שתי בחורות